

АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

Отговорният бизнес – за бизнес по правилата.

Изх. № 062/03.02.2026 г.

ДО
ДЕНИЦА САЧЕВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА ПРИ
51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 51-602-01-6, внесен от Министерски съвет на 30.01.2026 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО САЧЕВА,

Асоциацията на индустриалния капитал в България подкрепя представения проект на закон за изменение и допълнение на КСО (ЗИДКСО) и приветства усилията на представителите на изпълнителната власт и на всички заинтересовани страни за усъвършенстване на пенсионния модел в България.

Представеният законопроект е резултат от дългогодишни усилия, експертна работа и диалог между компетентните държавни институции, финансовия регулатор (Комисията за финансов надзор) и заинтересованите страни (вкл. членовете на БАДДПО).

Ние подкрепяме основните промени в пенсионния модел като намаляване на таксите, допълнително усъвършенстване на фазата на изплащане и използването на успешно функциониращите вече фондове за изплащане, повишаване на изискванията към осигурителните посредници, към капиталовата база и резервите на пенсионните дружества, както и разширяването на инвестиционни възможности, които са насочени към повишаване на защитата на интересите на осигурените лица и стабилността на допълнителното пенсионно осигуряване. За нас е изключително важно въвеждането на мултифондовия модел. Такава позиция беше подкрепена от всички представителни на национално равнище организации на работодателите и на работниците и служителите, както и на организираното гражданско общество в изготвен от Икономическия и социален съвет на Република България нарочен „Анализ на действащата пенсионна система и предложения за нейното усъвършенстване“ (<https://esc.bg/document/analiz-na-dejstvasthata-pensionna-sistema-i-predlozheniia-za-nejnoto-usavarshenstvane/>).

Чрез въвеждането на подфондове с различен инвестиционен и рисков профил ще се даде възможност на ПОД да разработят нови инвестиционни модели и продукти, съобразени с период на осигуряване. Мултифондовият модел е възможното добро съчетаване на доходност и сигурност, при съобразяване с възрастовите различия и свързаните рискове.

Според нас, за да се постигнат цялостно заложените в законопроекта цели, е от изключителна значимост при изчисляване на индивидуалния коефициент ИК, редукия да не се прилага след 31.12.2026 г., а в пенсионната формула да се отчете целия трансфер от

държавния бюджет, поради което предлагаме допълване на законопроекта по следния начин:

1. Създава се нов § 1 на ЗИДКСО

1.1. Чл. 70, ал. 10, т. 2 и ал. 11 се изменят така:

а) „2. при изчисляването на индивидуалния коефициент по ал. 8, осигурителният доход за всеки месец, през който лицето е осигурявано в универсален пенсионен фонд, се намалява с дохода, определен въз основа на съотношението за съответния месец между размера на осигурителната вноска за универсалния пенсионен фонд и размера на среднопретеглената необходима вноска за фонд "Пенсии" за трета категория труд, изчислена и обявена от НОИ за всяка календарна година.

б) В ал. 11 накрая се добавя следното изречение:

„Осигурителният доход на лицето не се намалява след 31.12.2026 г.“

Мотиви:

При съществуващата редукция не се отчита пълният принос за осигуряване на пенсия от първия стълб, осигурен по линия на трансферите от бюджета. Така на практика се съпоставят само номиналните размери на вноските по закон за двата стълба, което изкривява напълно резултата, а като следствие създава заблуждаваща осигурените лица предпоставка за неинформиран избор.

Един от аргументите за съществуването на редукцията е свързан с твърдението, че неучастието на лицата в първия стълб с пълния размер на осигурителната вноска предполага пропорционално намаление на пенсията от ДОО, като пенсията от УПФ следва да покрие поне това намаление. Подобно твърдение презюмира пенсията от УПФ да е с дефиниран размер, което противоречи на заложения в закона модел за УПФ пенсии с дефинирани вноски.

Изваждането на част от вноската за първия стълб и насочването ѝ към УПФ при старта на реформата не е направено с цел част от разходопокривната пенсия да се финансира с капиталови механизми. Последното е несъстоятелно поради възможността на държавата посредством субсидии да дотира пенсиите от първия стълб, без оглед на размера на направените за целта осигурителни вноски.

Отделената за УПФ вноска в индивидуални партии е всъщност компенсация за осигурените лица, които през данъчната система финансират първия стълб независимо от направените от тях осигурителни вноски.

Изборът на конкретната дата (31.12.2026 г.) е свързан с факта, че осигурени лица, родени след 31.12.1959 г. ще имат навършена възраст от 67 години (каквато е необходима за придобиване на право на пенсия по чл. 68, ал. 3 от КСО). Очевидно при навършване на тази възраст те може да не са придобили право на пенсия, ако нямат изискуемия осигурителен стаж, но през целия период ще са били в обхвата на ДОО и ДЗПО, т.е. няма да имат периоди на възможно осигуряване преди 31.12.1959 г.

Съгласно актюерския доклад на НОИ, необходимата вноска е с около 21 процентни пункта по-висока от средната такава. Размерът от 37.5% на необходимата вноска, изчислена от актюерите на НОИ, представлява сума от определения по закона размер плюс размера на необходимата държавна субсидия. Предлаганият механизъм ще създаде справедливост в изчисляването на редукцията. Ежегодното изчисляване и обявяване на среднопретеглената

необходима вноска за фонд "Пенсии" за трета категория труд може да се вмени като задължение на НОИ със Закона за бюджета на ДОО.

Оправдаването на съществуващия механизъм за редукция с присъщата солидарност на първия стълб е преекспонирано. Солидарността предполага работещите да плащат пенсиите на пенсионерите, но се получава така че (по линия на трансферите от бюджета) всички, в. т. ч. и самите пенсионери доплащат пенсиите, за които са се осигурявали. Получава се ефектът на само-солидарност (със самия себе си).

В случай че не бъдат предприети законодателни промени, касаещи редукцията, в обществото ще продължи да се насажда популистката теза, че чрез действащия модел две пенсии са по-малко от една, въпреки негативни последици на такава теза, а именно:

- Създава се съперничество между механизми за финансиране на пенсии, които следва да се допълват, а не конкурират;

- Афишира се механичен сбор на разходопокривни и капиталови параметри, без да се отчита, че капиталовите са мултипликатор за икономическо развитие;

- Подкопават се стимулите за спестяване посредством насърчаване на спекулативно поведение сред индивидуалните икономически субекти в социалната сфера, което ще е във вреда на всички.

Вярваме, че горното предложение за допълнение ще бъде взето предвид и заявяваме ясна позиция за продължаване на конструктивното сътрудничество с всички компетентните институции за изготвяне и изпълнение на необходимите реформи за усъвършенстване на тристълбовия пенсионен модел в Република България.

С УВАЖЕНИЕ,

**РУМЕН РАДЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ
СЪВЕТ НА АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В
БЪЛГАРИЯ**